

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2006-3-128 (Devralma)
Karar Sayısı : **06-79/1013-291**
Karar Tarihi : 2.11.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Şahin YAVUZ, Hilmi BOLATOĞLU, A. Ussal ŞAHBAZ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : Philip Morris Products S.A.
Temsilcisi: Av. Sarp ŞENOL
Maya Akar Center Büyükdere Caddesi 100/17
34394 Esentepe İstanbul

Batmark Limited
Temsilcisi: Av. Tolga İŞMEN
Maya Akar Center Büyükdere Caddesi 100/19
34394 Esentepe İstanbul

D. TARAFLAR : Philip Morris Products S.A.
Quai Jeanrenaud 3, Neuchatel 2000 İSVİÇRE

30 Batmark Limited
Globe House, 4 Temple Place, London WC2R
2PG İNGİLTERE

E. DOSYA KONUSU: Philip Morris Products S.A.'nın Muratti, Ambassador ve Çizgili Etiket Tasarımı markalarının (Muratti Markaları) mülkiyet haklarını Batmark Limited'den devralması işlemine izin verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 5.10.2006 tarih ve 6708 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 17.10.2006 tarih ve 2006-3-128/Öİ-06-Ş.YA sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 27.10.2006 tarih ve REK.0.07.00.00-120/276 sayılı Başkanlık Önergesi ile 06-79 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; Philip Morris Products S.A.'nın Muratti, Ambassador ve Çizgili Etiket Tasarımı markalarını Batmark Limited'den devralması işleminin, söz konusu markalar üzerindeki kontrolün 1970'te yapılan lisans anlaşması çerçevesinde zaten Philip Morris Products S.A.'da olduğu ve işlem dolayısıyla bu kontrolde bir değişiklik olmayacağı, bu nedenle işlemin 1997/1 sayılı

Tebliğ'in 2/b maddesi kapsamında bir devralma olmadığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Philip Morris Products S.A. (PMPA)

60 Devralan Teşebbüs PMPA, İsviçre kanunları uyarınca kurulmuş bir anonim şirkettir. Şirketi dolaylı olarak kontrol eden ve New York Menkul Kıymetler Borsası'nda büyük oranda halka açık olan Altria Group Inc. dünya çapında sigara üretmekte ve satmaktadır.

Altria Group Inc., Türkiye sigara pazarında faaliyet gösteren üç bağlantılı teşebbüsü (Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük Sanayi ve Ticaret A.Ş., Philsa Philip Morris Sabancı Satış ve Pazalama A.Ş., Arizona Promosyon Hizmetleri Ltd. Şti.) aracılığıyla aralarında Marlboro, L&M, Chesterfield, Philip Morris ve 70 Parliament'in de bulunduğu çeşitli sigara markalarının üretim ve satışını gerçekleştirmektedir.

Dosya mevcudu bilgi ve belgeden teşebbüsün Türkiye sigara pazarında 2005 yılındaki payı %(...) seviyesinde olduğu anlaşılmaktadır.

H.1.2. Batmark Limited (BAT)

Devreden Teşebbüs BAT, 1902 yılında kurulan ve çeşitli ülkelerde sigara üretimi ve satışı yapan İngiltere'de yerleşik British American Tobacco PLC unvanlı teşebbüsün 80 kontrolünde olan bir şirkettir. Türkiye pazarına Ekim 2002'de giren BAT, ülkemizdeki faaliyetlerini kontrolünde bulunan BAT Sigara ve Tütüncülük San. ve Tic. A.Ş. ve British American Tobacco the Netherlands B.V İstanbul şubesi aracılığıyla yürütmektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, Türkiye'de Viceroy, Pall Mall ve Kent markalarıyla faaliyet gösteren BAT'ın 2005 yılında toplam sigara pazarında %(...) paya sahip olduğunun tahmin edildiği anlaşılmıştır.

H.2.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. İşlem

90 Bildirim konusu işlemi düzenleyen sözleşme, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu çeşitli ülkelerde¹ marka mülkiyeti BAT'a ait olan Muratti Markaları'nın bu ülkelerdeki mülkiyetinin PMPA'ya devrine ilişkindir. Muratti Markaları'nın herbiri hukuken farklı markalar olarak kayıtlı olmakla beraber, sadece *Muratti Ambassador* ismindeki tek bir sigarada beraber kullanılmaktadır. Diğer bir deyişle, devir konusu marka sayısı birden fazla olmakla beraber, devir işlemi sadece bir ürünü ilgilendirmektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, *Muratti Ambassador* sigarasından 2005 yılı içinde elde

¹ Devrin gerçekleştiği diğer ülkeler şunlardır: Avusturya, Belçika, Almanya, Finlandiya, Fransa, Macaristan, Lüksemburg, Fas, Portekiz, Surinam, Romanya, Tunus, Vietnam, eski Yugoslavya ülkeleri, eski Çekoslovakya ülkeleri

edilen cironun (.....) YTL olduğu, 2005 yılındaki toplam sigara pazarındaki payının %(....) seviyesinde olduğu anlaşılmıştır.

100 Muratti Markaları'nın üretimi ve satışı, söz konusu markaların mülkiyetinin devrinin öngörüldüğü ülkelerde bildirim konu işleme taraf teşebbüsler arasında 1970 yılında yapılan bir lisans anlaşması çerçevesinde zaten PMPSA tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu itibarla, PMPSA söz konusu lisans anlaşması kapsamında halihazırda üretim ve satışını gerçekleştirdiği Muratti Markaları'nın mülkiyetini de devralmış olacaktır.

110 Dosya mevcudu bilgi ve belgeden tarafların, PMPSA ile BAT arasında lisans anlaşmasından kaynaklanan bazı hukuksal sorunları çözme amacı taşıyan bu devir işleminin Muratti Markaları üzerinde bir kontrol değişikliğine yol açmayacağı, dolayısıyla işlemin izne tabi olmaması gerektiği kanaatinde oldukları; ancak hukuki güvence kazanmak amacıyla bildirimde bulduklarını ifade ettikleri anlaşılmıştır.

H.2.2. Hukuki Değerlendirme

120 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde birleşme veya devralma sayılan haller arasında *"herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını [...] devralması veya kontrol etmesi"* sayılmaktadır. Dolayısıyla, rekabet hukuku bakımından bir işlemin devralma sayılabilmesi için, teşebbüs üzerindeki kontrolün el değiştirmesi gerek şarttır. Aynı maddenin 2. fıkrasına göre, *"kontrol, [...] özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla [...] meydana getirilebilir."* ifadesi bulunmaktadır.

130 Aynı Tebliğ'e göre, bir teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine yönelik birimin kontrolü, bu teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine yönelik birim üzerinde "belirleyici etki"ye sahip olunması anlamına gelmektedir. Bu "belirleyici etki"nin elde edilmesi durumu, sadece teşebbüsün hisselerine ya da ilgili birimin mülkiyetine sahip olmayla sınırlı değildir. Belirleyici etki, bu araçlar yanında aynı olanağı veren bir hak, sözleşme veya sair vasıtalar yoluyla da elde edilebilir. Dolayısıyla, kontrol değişikliği hisse ya da mülkiyet devri yoluyla olabileceği gibi, bunlar olmaksızın teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine yönelik birim üzerinde belirleyici etkinin sahibini değiştiren başka bir araçla, örneğin bu nitelikte bir anlaşmayla da gerçekleştirilebilir. Lisans devrine ilişkin bir anlaşma da mal veya hizmet üretimine yönelik birim üzerinde belirleyici etkinin lisans alan kişi ya da teşebbüse geçmesi itibarıyla kontrol değişikliğine yol açabilecektir.

140 Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, bildirim konu işlem ile mülkiyeti BAT'dan PMPSA'ya devredilen Muratti Markaları'nın kullanım hakkı 1970 yılında yapılan lisans sözleşmesiyle daha önce PMPSA'ya geçtiği, süresiz olarak yapılmış olan bu lisans sözleşmesi uyarınca PMPSA Muratti Markaları'nın fiyatlandırma da dahil her türlü üretim, satış ve pazarlama stratejilerini kendisinin belirlediği ve bu markalardaki ürünleri kendi formülasyonunu kullanarak ürettiği anlaşılmıştır. Muratti Markaları Türkiye'de 2003 yılından bu yana münhasıran PMPSA'nın bağlantılı teşebbüsleri tarafından işletilmektedir. Muratti Markaları'nın yukarıda açıklanan durumu incelendiğinde, markalar üzerindeki kontrolün BAT'dan PMPSA'ya 1970 yılında yapılan lisans anlaşmasıyla geçtiği anlaşılmaktadır.

150 Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde bildirim konu işlem ile, devre konu markaların kontrolünün değil, yalnızca mülkiyetinin BAT'dan PMPSA'ya geçtiği anlaşılmaktadır. Markaların kontrolü 1970'te imzalanan lisans anlaşması uyarınca halihazırda PMPSA'dadır ve bu kontrolde bir değişiklik olmayacaktır. Bu durumda değişen kontrolün kendisi değil, yalnızca şeklidir. Dolayısıyla, markaların mülkiyetinin devrine dair başvuruya konu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2/b maddesi kapsamında bir devralma olmadığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

160 Bildirim konusu işlemin, kontrolde bir değişiklik ortaya çıkarmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında olmadığına OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 02.11.2006 Tarih ve 06-79/1013-291 Sayılı Kararına

KARŞI OY GEREKÇESİ

Kurul kararı; Philip Morris Products S.A.'nın Muratti, Ambassador ve Çizgili Etiket Tasarımı markalarını Batmark Limited'den devralması işleminin, söz konusu markalar üzerindeki kontrolün 1970'te yapılan lisans anlaşması çerçevesinde zaten Philip Morris Products S.A.'da olduğu ve işlem dolayısıyla bu kontrolde bir değişiklik olmayacağı, bu nedenle işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2/b maddesi kapsamında bir devralma olmadığına dayandırmaktadır.

4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. ve Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkındaki 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2/b maddesine göre karara konu hisse devri bir devralmadır. 4054 Sayılı Kanun'un Birleşme ve Devralma başlıklı 7. maddesi, "bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının TÜMÜNÜ VEYA BİR KISMINI ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere DEVRALMASINI rekabet hukuku bakımından devralma olarak kabul etmektedir. Görüleceği üzere Kanun ortaklık payının "bir kısmını" veya sözcüğüyle "tümünü" devralmadan ayrı ve müstakilen bir devralma işlemi olarak kabul etmektedir. Keza payların bir kısmını "kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi" vermesi ile irtibatlandırmaksızın YA DA sözcükleri ile hissenin bir kısmının devralınması "devralma" olarak kabul edilmiştir. 1997/1 sayılı tebliğin 2. maddesinin başlığı "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" dir. 2. maddenin b bendinde aynen "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü VEYA bir kısmını YA DA kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması VEYA kontrol etmesinin" devralma sayılacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla karara konu devralma işleminin 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2b maddesi kapsamında olduğu gözönünde bulundurularak buna göre karar verilmesi gerekir. Aksine olan çoğunluk görüşüne ve karara katılmıyorum.

M.Sıraç ASLAN
Kurul Üyesi